

Inhoudsopgave

1	Inleiding	21
1.1	Sociale zekerheid: een veelzijdig begrip	21
1.2	Een werkdefinitie van sociale zekerheid	23
1.3	Recht op sociale zekerheid en overheidsverantwoordelijkheid	25
1.4	Sociale zekerheid: publiek en privaat	27
	1.4.1 Publieke sociale zekerheid	27
	1.4.2 Private sociale zekerheid	28
	1.4.3 Driepijlerstelsel	29
1.5	Omvang van de sociale zekerheid	31
1.6	Ontwikkeling sociale zekerheid	32
	1.6.1 Opbouw en uitbouw	32
	1.6.2 Reconstructie en nieuwe accenten	33
	1.6.3 In de 21e eeuw	34
1.7	Socialezekerheidsrecht	36
2	Het socialezekerheidsstelsel	41
2.1	Inleiding	41
2.2	Concept en werkdefinities	41
2.3	Sociale verzekeringen en sociale voorzieningen	42
2.4	Personele werkingssfeer	44
2.5	Materiële werkingssfeer	48
2.6	Uitkeringsystematiek	50
	2.6.1 Hoogte loondervingsuitkeringen	50
	2.6.2 Hoogte minimumbehoefteregelingen	50
	2.6.3 Indexering	52
2.7	Uitvoering	53
	2.7.1 De Sociale Verzekeringsbank	54
	2.7.2 Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen	54
	2.7.3 De particuliere ziektekostenverzekeraars	55
	2.7.4 De gemeenten	55
	2.7.5 Belastingdienst	56
2.8	Toezicht	57
2.9	Cliëntenparticipatie	59
2.10	Financiering	60

	2.10.1	Financiering sociale verzekeringen	60
	2.10.2	Financiering sociale voorzieningen	63
2.11		Rechtsbescherming	66
2.12		Discussie	67
3		Personele werkingsfeer	71
3.1		Inleiding	71
3.2		Kring van verzekerden werknemersverzekeringen	71
	3.2.1	Privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking	72
	3.2.2	Uitbreiding werknemersbegrip	78
	3.2.3	Beperking werknemersbegrip	79
	3.2.4	Op de buitengrens	80
	3.2.5	Vrijwillige verzekering werknemersverzekeringen	81
	3.2.6	Schema	82
3.3		Kring van verzekerden volksverzekeringen	82
	3.3.1	Wonen naar omstandigheden beoordeeld	82
	3.3.2	Wonen in het buitenland en werken in Nederland	86
	3.3.3	Uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen	86
	3.3.4	Vrijwillige verzekering volksverzekeringen	87
3.4		Gemoedsbezwaarden	88
3.5		Personele werkingsfeer van de Participatiewet	88
	3.5.1	Iedere in Nederland woonachtige Nederlander	88
	3.5.2	Interne bevoegdheidsverdeling tussen gemeenten	89
3.6		Niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen	90
3.7		Wonen in het buitenland en recht op uitkering	94
	3.7.1	Exportverbod, tenzij	94
	3.7.2	Woonlandbeginsel en afschaffing kinderbijslag kinderen buiten Nederland	95
3.8		Discussie	97
4		Ziekte	101
4.1		Inleiding	101
4.2		Arbeidsrechtelijke bescherming bij ziekte	102
	4.2.1	Voorwaarden voor het recht op loonbetaling	102
	4.2.2	Vaststelling van het recht op loonbetaling	104
	4.2.3	Hoogte van het te betalen loon	108
	4.2.4	Duur van de loonbetalingsplicht	108
	4.2.5	Geen recht op loonbetaling	110
	4.2.6	Opschorting van de loonbetaling	111
	4.2.7	Loonbetalingsplicht na twee jaar ziekte	112
	4.2.8	Verplichtingen en sancties	114

4.3	Vangnet-Ziektewet	122
4.3.1	Inleiding	122
4.3.2	Voorwaarden voor het recht op ziekingeld	122
4.3.3	Uitbetaling van ziekingeld	127
4.3.4	Hoogte en duur van het ziekingeld	129
4.3.5	Verplichtingen en sancties	131
4.3.7	Uitvoering en financiering	134
4.3.8	Eigenrisicodragen	135
4.3.9	Regres	136
4.4	Zwangerschap, bevalling en ouderschap	136
4.5	Discussie	139
5	Arbeidsongeschiktheid	143
5.1	Inleiding	143
5.2	Voorwaarden voor het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering	145
5.3	Arbeidsongeschiktheid	149
5.3.1	Arbeidsongeschiktheidsbegrip	149
5.3.2	Medische component	149
5.3.3	Arbeidskundige component	151
5.4	Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	156
5.4.1	Uitkeringsstructuur Wet WIA	156
5.4.2	Uitkering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA)	157
5.4.3	Uitkeringen voor WGA-gerechtigden	159
5.4.4	Uitkeringen voor Wajong-gerechtigden	165
5.5	Verplichtingen en sancties	167
5.6	Uitvoering	170
5.7	Financiering	170
5.7.1	Het publieke stelsel	170
5.7.2	Eigenrisicodragerschap	171
5.8	Discussie	174
6	Werkloosheid	177
6.1	Inleiding	177
6.2	Arbeidsrechtelijke bescherming bij werkloosheid	178
6.2.1	Transitievergoeding	178
6.2.2	Rechthebbenden op de transitievergoeding	179
6.2.3	De hoogte van de transitievergoeding	180
6.3	De Werkloosheidswet	181
6.3.1	Voorwaarden voor het ontstaan van het recht op uitkering	181
6.3.2	Hoogte van de werkloosheidsuitkering	188
6.3.3	Duur van de werkloosheidsuitkering	191
6.3.4	Verplichtingen en sancties	194
6.3.5	Faillissementsuitkering	208
6.3.6	Regeling calamiteiten WW	210

	6.3.7	Uitvoering en financiering	213
6.4		Discussie	214
7		Ouderdom	217
7.1		Inleiding	217
7.2		Kring van verzekerden	220
7.3		Pensioen en toeslag	220
7.4		Ingangsdatum AOW-pensioen	223
7.5		Leefvormproblematiek	225
	7.5.1	Samenwonen	225
	7.5.2	Onweerlegbare rechtsvermoedens	226
	7.5.3	Commerciële relatie	227
	7.5.4	Meerpersoonshuishouding	228
	7.5.5	Living apart together	229
7.6		Regels over het tijdstip van ingang en herziening	229
	7.6.1	Voortschrijdende verjaringstermijnen	229
	7.6.2	Langere terugwerkende kracht in bijzondere gevallen	230
	7.6.3	Herziening	231
	7.6.4	Terugkomen op in rechte onaantastbaar geworden beslissingen	231
	7.6.5	Beëindiging AOW-pensioen	232
7.7		Verplichtingen en sancties	232
7.8		Uitvoering en financiering	233
7.9		Aanvullend pensioen	234
7.10		Discussie	236
8		Overlijden	241
8.1		Inleiding	241
8.2		Kring van verzekerden	242
8.3		Uitkeringen	243
8.4		Nabestaandenuitkering	243
	8.4.1	Nabestaanden	243
	8.4.2	Ontstaansvoorwaarden	244
	8.4.3	Beëindigings- en uitsluitingsgronden	246
	8.4.4	Hoogte uitkering en middelentoets	247
8.5		Wezenuitkering	248
8.6		Verplichtingen en sancties	249
8.7		Uitvoering en financiering	249
8.8		Aanvullend pensioen	250
8.9		Discussie	251
9		Kinderen	255
9.1		Inleiding	255
9.2		Kring van gerechtigden	256
9.3		Kinderbijslag	257
	9.3.1	Voorwaarden	257

9.3.2	Positie 16- en 17-jarigen	260
9.3.3	Toeslag voor gehandicapte kinderen	261
9.3.4	Hoogte	262
9.3.5	Echtscheiding en co-ouderschap	263
9.3.6	Peildatum	264
9.4	Kindgebonden budget	264
9.5	Kinderopvangtoeslag	266
9.6	Uitvoering en financiering	268
9.7	Discussie	269
10	Gezondheidszorg	271
10.1	Inleiding	271
10.2	Wmo 2015	273
10.2.1	Opdracht gemeenten	273
10.2.2	Algemene maatregelen/voorzieningen	273
10.2.3	Maatwerkvoorzieningen	275
10.2.4	Persoonsgebonden budget	280
10.2.5	Eigen bijdrage	281
10.2.6	Verplichtingen en sancties	282
10.2.7	Uitvoering en financiering	282
10.3	Zvw en Wlz	283
10.3.1	Kring van verzekerden	283
10.3.2	Recht op prestaties	284
10.3.3	Leveringsvormen	287
10.3.4	Eigen bijdrage	291
10.3.5	Verplichtingen en sancties	291
10.3.6	Uitvoering	292
10.3.7	Financiering	293
10.4	Discussie	294
11	Behoeftigheid	297
11.1	Bestaansminimumregelingen	297
11.2	Participatiewet	297
11.2.1	Inleiding	297
11.2.2	Voorwaarden voor het recht op bijstand	299
11.2.3	Algemene bijstand	308
11.2.4	Bijzondere bijstand	314
11.2.5	Vormen van bijstand	316
11.2.6	Regels voor zelfstandigen	317
11.2.7	Verplichtingen en sancties	318
11.2.8	Opschorting, herziening, intrekking en terugvordering van de uitkering	327
11.2.9	Verhaal	329
11.2.10	Uitvoering en financiering	329
11.3	TW, IOAW, IOAZ en IOW	331
11.4	Awir	332
11.5	Discussie	333

12	Re-integratie	337
12.1	Inleiding	337
12.2	Re-integratievoorzieningen UWV	338
	12.2.1 Recht op ondersteuning	338
	12.2.2 Arbeidsbemiddeling	339
	12.2.3 Re-integratievoorzieningen	342
12.3	Gemeentelijke re-integratievoorzieningen	349
	12.3.1 Aanspraak op ondersteuning	349
	12.3.2 Arbeidsbemiddeling	350
	12.3.3 Re-integratievoorzieningen	351
12.4	Banenregime voor 'arbeidsbeperkten'	355
	12.4.1 Banenafpraak	355
	12.4.2 Quotumregeling	358
12.5	Discussie	359
13	Handhaving	361
13.1	Inleiding	361
	13.1.1 Handhavingsketen	362
	13.1.2 Organisatie van de handhaving	364
13.2	Terugvordering	366
13.3	Maatregelen en boetes	374
13.4	Strafrechtelijke vervolging	380
13.5	Rechtswaarborgen voor de burger	384
13.6	Sociale zekerheid en detentie	389
13.7	Discussie	392
14	Rechtsbescherming	395
14.1	Inleiding	395
14.2	Klachtenprocedure	397
14.3	Procedure bij niet tijdig beslissen	400
14.4	Bezwaarprocedure	401
	14.4.1 Beschikking	402
	14.4.2 Belanghebbende	402
	14.4.3 Procedure bij bezwaar	402
14.5	Rechtbankprocedure	405
	14.5.1 Procedure	406
	14.5.2 Wijze van toetsing	407
	14.5.3 Dicta	408
	14.5.4 Schadevergoeding	408
14.6	Voorlopige voorziening	410
14.7	Hoger beroep	411
14.8	Cassatie	412
14.9	Europese en internationale procedures	412
	14.9.1 Hof van Justitie van de Europese Unie	412
	14.9.2 Europees Hof voor de Rechten van de Mens	413
	14.9.3 Europees Comité voor Sociale Rechten	413
	14.9.4 VN-Mensenrechtencomités	414

14.10	Griffiegeld en rechtsbijstand	415
14.11	Discussie	416
15	Internationaal	419
15.1	Inleiding	419
15.2	Een overzichtskaart van het internationaal socialezekerheidsrecht	420
15.3	Sociale zekerheid en internationale grondrechten	421
	15.3.1 Het recht op sociale zekerheid	421
	15.3.2 De groeiende invloed van het EVRM op het terrein van de sociale zekerheid	426
15.4	Normverdragen inzake sociale zekerheid	433
15.5	Handvest van de grondrechten van de EU	435
15.6	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie	436
	15.6.1 Vrij verkeer van personen	437
	15.6.2 Het Europese burgerschap	437
	15.6.3 Het immigratiebeleid van de Europese Unie	439
	15.6.4 Het sociaal beleid van de Europese Unie	439
	15.6.5 Vrije mededinging	443
15.7	EU-coördinatierecht	443
	15.7.1 Inleiding	443
	15.7.2 Personele werkingssfeer	445
	15.7.3 Materiële werkingssfeer	445
	15.7.4 Belangrijkste technieken	447
	15.7.5 Prestaties bij ziekte en moederschap	452
	15.7.6 Prestaties bij invaliditeit	456
	15.7.7 Prestaties bij ouderdom	459
	15.7.8 Werkloosheidsuitkeringen	460
	15.7.9 Gezinsuitkeringen	462
	15.7.10 Administratieve samenwerking	463
15.8	Sociale paragrafen in EU- samenwerkingsovereenkomsten	464
15.9	Bi- en multilaterale coördinatieverdragen	465
	Literatuur	467
	Rechtspraakregister	481
	Trefwoordenregister	491
	De Bakelsreeks	497